Problem komiwojażera

Adrian Stępień i Wojciech Młyńczak

26 kwietnia 2020

1 Zadanie 3

1.1 Opis zadania

Zadanie polega na poprawie efektywności czasowej lokalnego przeszukiwania w wersji stromej z ruchem wymiany krawędzi.

1.2 Opis zaimplementowanych algorytmów

1.2.1 Algorytm wykorzystania ocen ruchów z poprzednich iteracji z uporządkowaną listą ruchów

```
Wygeneruj losowe rozwiązanie.
   Wygeneruj listę wszystkich możliwych ruchów.
3
   Powtarzaj:
       Sprawdź listę ruchów w poszukiwaniu ruchu do wykonania
4
           i wykonaj ruch:
           Przeszukiwanie listy w poszukiwaniu najlepszego
5
               aplikowalnego ruchu:
                Jeżeli typ ruchu to zamiana punktów:
6
                    Sprawdź czy punkt do wymiany i jego
7
                       sąsiedzi są w rozwiązaniu.
                    Jeżeli wszystkie trzy punkty są w
8
                       rozwiązaniu oraz punkt spoza rozwiązania
                       rzeczywiście jest poza rozwiązaniem:
9
                      Zamień punkty do wymiany w tym ruchu.
                      Zapisz ruch jako wykonany ruch.
10
                      Dodaj ruch do listy ruchów do usunięcia.
11
12
                    W przeciwnym wypadku:
                      Dodaj ruch do listy ruchów do usunięcia.
13
                W przeciwnym wypadku jeżeli ruch to zamiana
14
                   krawędzi:
15
                  Sprawdzenie czy ruch jest aplikowalny:
                    Jeżeli w rozwiązaniu są krawędzie do
16
                       wymiany w tym ruchu i nie są to
                       sąsiednie krawędzie:
17
                        Zamień krawędzie ze sobą.
18
                        Zapisz ruch jako wykonany ruch.
                        Dodaj ruch do listy ruchów do usunięcia.
19
                    W przeciwnym wypadku:
20
```

```
Dodaj ruch do listy ruchów do
usunięcia.

Usuń z listy ruchów te ruchy, które zostały dodane
do listy ruchów do usunięcia.

Przerwij zewnętrzną pętlę jeżeli lista ruchów jest
pusta.
```

1.2.2 Algorytm ruchów kandydackich

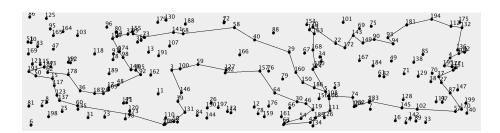
```
1
   Wygeneruj losowe rozwiązanie.
   Powtarzaj:
     Wygeneruj ruchy kandydackie:
         Tworzenie ruchów wymiany wierzchołków:
             Dla każdego punktu w rozwiązaniu:
5
6
                  Dla każdego punktu poza rozwiązaniem:
7
                      Oblicz deltę dla zamiany tych dwóch
                          punktów (punktu w rozwiązaniu i punktu
                          poza rozwiązaniem).
                      Jeżeli delta jest mniejsza od zera, to
8
                          dodaj ten ruch do listy ruchów
                          kandydackich.
         Tworzenie ruchów wymiany krawędzi:
10
             Dla każdej krawędzi w rozwiązaniu:
11
                  Dla najbliższych punktów do tej krawędzi:
12
                      Jeżeli ten punkt jest w rozwiązaniu:
13
                            Oblicz deltę dla zamiany krawędzi.
14
                            Jeżeli delta jest mniejsza od zera,
                                to dodaj ten ruch do listy
                                ruchów kandydackich.
15
     Posortuj wygenerowane ruchy kandydackie od najlepszego do
         najgorszego.
     Jeżeli nie wygenerowano ruchów kandydackich lub wszystkie
16
         ruchy mają dodatnią deltę:
17
         Przerwij zewnętrzną pętlę
18
     W przeciwnym wypadku:
         W rozwiązaniu zamień krawędzie wskazane przez
19
             najlepszy kandydacki ruch.
```

1.3 Wyniki pomiarów

Pomiar	Wartość średnia	Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Średni czas [ms]	Minimalny czas [ms]	Maksymalny czas [ms]
Lokalne przeszukiwanie w wersji stromej dla kroA200	17054.24	14433.00	19243.00	19400	16502	23334
Wykorzystanie ocen ruchów z poprzednich iteracji dla kroA200	16958.04	14813.00	19128.00	385	276	862
Ruchy kandydackie dla kroA200	17149.35	15565.00	18977.00	489	396	746
Lokalne przeszukiwanie w wersji stromej dla kroB200	17114.17	14682.00	20310.00	18859	15488	22255
Wykorzystanie ocen ruchów z poprzednich iteracji dla kroB200	17077.72	15493.00	19104.00	374	302	467
Ruchy kandydackie dla kroB200	17211.44	15896.00	18945.00	477	373	645

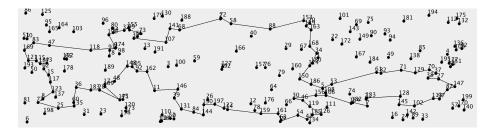
1.4 Wizualizacje najlepszych rozwiązań

1.4.1 Lokalne przeszukiwanie w wersji stromej dla kroA200

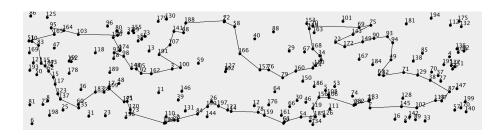
Rysunek 1: Lokalne przeszukiwanie w wersji stromej dla kroA200

1.4.2 Wykorzystanie ocen ruchów z poprzednich iteracji dla kroA200

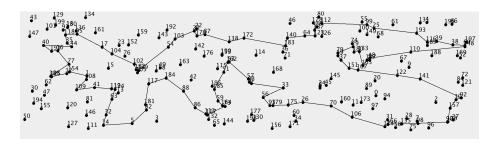
Rysunek 2: Wykorzystanie ocen ruchów z poprzednich iteracji dla kroA200

1.4.3 Ruchy kandydackie dla kroA200

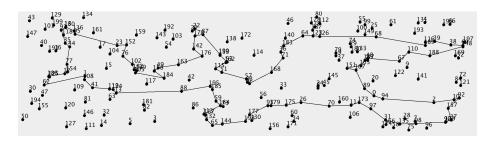
Rysunek 3: Ruchy kandydackie dla kroA200

1.4.4 Lokalne przeszukiwanie w wersji stromej dla kroB200

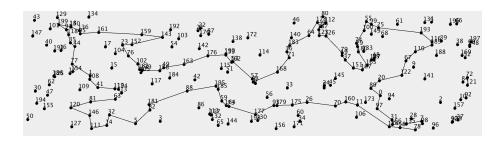
Rysunek 4: Lokalne przeszukiwanie w wersji stromej dla kroB200

1.4.5 Wykorzystanie ocen ruchów z poprzednich iteracji dla kroB200

Rysunek 5: Wykorzystanie ocen ruchów z poprzednich iteracji dla kroB200

1.4.6 Ruchy kandydackie dla kroB200

Rysunek 6: Ruchy kandydackie dla kroB200

1.5 Wnioski

Z wymienionych wyżej pomiarów można wywnioskować, że wykorzystanie oceny ruchów z poprzednich iteracji albo ruchów kandydackich znacząco przyspieszania działanie algorytmu - czas jednej iteracji jest zredukowany o dwa rzędy wielkości. Dystans osiągany przez zmodyfikowane algorytmy jest zbliżony do tych osiąganych przez algorytm wzorcowy, przy czym wykorzystanie oceny ruchów z poprzednich iteracji uzyskuje średni wynik lepszy zarówno od ruchów kandydackich jak i algorytmu wzorcowego.

2 Zadanie 2

2.1 Opis zadania

Zadanie polega na implementacji lokalnego przeszukiwania dla zmodyfikowane problemu komiwojażera. Lokalne przeszukiwanie my być zaimplementowane w wersjach stromej i zachłannej z dwoma różnym rodzajami sąsiedztwa.

2.2 Opis zaimplementowanych algorytmów

2.2.1 Algorytm lokalnego przeszukiwania w wersji zachłannej dla zamiany wierzchołków

```
Wygeneruj losowe rozwiązanie.
2
   Dopóki nowe rozwiązanie jest lepsze:
3
       Oznacz, że nowe rozwiązanie jest gorsze.
4
       Wygeneruj losową serię.
       Dla każdego punktu w serii:
5
6
           Wygeneruj drugą losową serię.
7
           Dla każdego punktu w drugiej losowej serii:
                Jeżeli wybrany punkt jest taki sam jak punkt z
8
                   pierwszej serii, to przejdź do następnego
                   punktu z drugiej serii.
                Oblicz deltę.
9
10
                Jeżeli delta jest mniejsza od 0:
                    Zamień punkt z rozwiązania wskazany, przez
11
                       pierwszą losową serię, na punkt z
                       drugiej serii.
```

2.2.2 Algorytm lokalnego przeszukiwania w wersji stromej dla zamiany wierzchołków

```
Wygeneruj losowe rozwiązanie.
   Dopóki nowe rozwiązanie jest lepsze:
       Oznacz, że nowe rozwiązanie jest gorsze.
       Wyzeruj najlepszą deltę i najlepsze punkty do zamiany.
4
5
       Wygeneruj losową serię.
6
       Dla każdego punktu w serii:
7
            Wygeneruj drugą losową serię.
8
           Dla każdego punktu w drugiej losowej serii:
         Jeżeli wybrany punkt jest taki sam jak punkt z
             pierwszej serii, to przejdź do następnego punktu z
             drugiej serii.
10
                Oblicz deltę.
                Jeżeli delta jest lepsza od najlepszej delty:
11
12
                    Zamień najlepszą deltę na obliczoną deltę.
13
                    Zamień znalezione punkty z obecnymi
                       punktami do zamiany.
                    Oznacz, że nowe rozwiązanie jest lepsze.
14
15
        Jeżeli najlepsza delta jest mniejsza od 0, to zamień
           znalezione dwa punkty ze sobą.
```

2.2.3 Algorytm lokalnego przeszukiwania w wersji zachłannej dla zamiany krawędzi

```
Wygeneruj losowe rozwiązanie.
   Dopóki nowe rozwiązanie jest lepsze:
3
       Oznacz, że nowe rozwiązanie jest gorsze.
4
       Wyzeruj najlepszą deltę i najlepsze punkty do zamiany.
       Wylosuj czy następuje wymiana wierzchołków
5
           \verb"pozatrasowych" czy krawędzi wewnątrz trasowych"
6
       Jeżeli wylosowano wymianę wierzchołków pozatrasowych
         Wygeneruj losową serię.
8
         Dla każdego punktu w serii:
9
             Oblicz dystans aktualnego rozwiązania.
10
             Wygeneruj drugą losową serię bez punktów z
                 aktualnego rozwiązania.
11
             Dla każdego punktu w drugiej losowej serii:
12
                  Jeżeli wybrany punkt jest taki sam jak punkt
                     z pierwszej serii, to przejdź do
                     następnego punktu z drugiej serii.
13
                  Oblicz deltę.
14
                  Jeżeli delta jest mniejsza od zera
15
                      Zamień znalezione dwa punkty ze sobą.
16
                      Oznacz, że nowe rozwiązanie jest lepsze i
                         przejdź do pętli zewnętrznej.
     Jeżeli wylosowano wymianę krawędzi
17
```

```
18
          Wygeneruj losową serię.
19
          Dla każdej krawędzi w serii:
              Wygeneruj drugą losową serię.
20
21
              Dla każdej krawędzi w drugiej losowej serii:
                  Jeżeli wybrana krawędź jest taka sama jak
                     krawędź z pierwszej serii lub sąsiadują za
                      sobą, to przejdź do następnej krawędzi z
                      drugiej serii.
                  Oblicz deltę.
23
24
                  Jeżeli delta jest mniejsza od zera
25
                      Zamień znalezione dwie krawędzie.
26
                      Oznacz, że nowe rozwiązanie jest lepsze i
                         przejdź do pętli zewnętrznej.
```

2.2.4 Algorytm lokalnego przeszukiwania w wersji stromej dla zamiany krawędzi

```
Wygeneruj losowe rozwiązanie.
   Dopóki nowe rozwiązanie jest lepsze:
3
       Oznacz, że nowe rozwiązanie jest gorsze.
4
       Wyzeruj najlepszą deltę i najlepsze punkty do zamiany.
5
       Wygeneruj losową serię.
6
       Dla każdego punktu w serii:
7
            Oblicz dystans aktualnego rozwiązania.
            Wygeneruj drugą losową serię bez punktów z
8
               aktualnego rozwiązania.
9
           Dla każdego punktu w drugiej losowej serii:
10
                Jeżeli wybrany punkt jest taki sam jak punkt z
                   pierwszej serii, to przejdź do następnego
                   punktu z drugiej serii.
11
                Oblicz deltę.
                Jeżeli delta jest lepsza od najlepszej delty:
12
13
                    Zamień najlepszą deltę na obliczoną deltę.
                    Zamień znalezione punkty z obecnymi
14
                       punktami do zamiany.
                    Oznacz, że nowe rozwiązanie jest lepsze.
15
       Wygeneruj losową serię.
16
17
       Dla każdego punktu w serii:
18
            Wygeneruj drugą losową serię.
            Dla każdej krawędzi w drugiej losowej serii:
                Jeżeli wybrana krawędź jest taka sama jak
                   krawędź z pierwszej serii lub sąsiadują za
                   sobą, to przejdź do następnej krawędzi z
                   drugiej serii.
                Oblicz deltę.
21
22
                Jeżeli delta jest lepsza od najlepszej delty:
23
                    Zamień najlepszą deltę na obliczoną deltę.
24
                    Zamień znalezione punkty z obecnymi
                       punktami do zamiany.
25
                    Oznacz, że nowe rozwiązanie jest lepsze.
        Jeżeli najlepsza delta jest mniejsza od 0, to zamień
26
           znalezione dwa punkty ze sobą.
```

2.2.5 Sposób randomizacji kolejności przeglądania

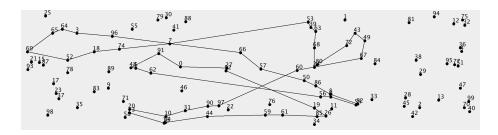
W algorytmie wykorzystano randomizację kolejności przeszukiwania. Są to wszystkie operacje opisane jako generowanie serii. Polegają one na wygenerowaniu indeksów krawędzi lub punktów (w zależności od tego co będzie wymieniane) w losowej kolejności. Następnie, gdy przeglądane są kolejne punkty lub krawędzie są one pobierane z wygenerowanej serii, dzięki czemu kolejność przeglądania za każdą iteracją pętli głównej jest inna.

2.3 Wyniki pomiarów

Pomiar	Wartość	Wartość	Wartość	Średni	Minimalny	Maksymalny
	średnia	minimalna	maksymalna	czas [ms]	czas [ms]	czas [ms]
Zamiana wierzchołków						
w wersji stromej	18116.54	14316.00	16646.00	701	436	925
m dla~kroA100						
Zamiana wierzchołków						
w wersji zachłannej	16747.61	13694.00	16207.00	116	71	224
m dla~kroA100						
Zamiana krawędzi						
w wersji stromej	12545.69	10769.00	11889.00	685	517	858
m dla~kroA100						
Zamiana krawędzi						
w wersji zachłannej	13469.44	11091.00	14262.00	56	26	92
m dla~kroA100						
Zamiana wierzchołków						
w wersji stromej	17721.50	14033.00	15635.00	717	504	1108
dla kroB100						
Zamiana wierzchołków						
w wersji zachłannej	16873.84	12300.00	15330.00	106	72	158
dla kroB100						
Zamiana krawędzi						
w wersji stromej	12541.73	11199.00	13471.00	665	502	835
dla kroB100						
Zamiana krawędzi						
w wersji zachłannej	13261.47	11477.00	13227.00	60	25	115
· ·						
dla kroB100						

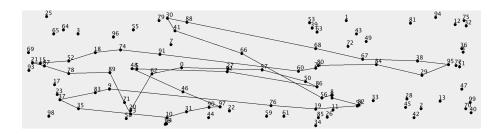
2.4 Wizualizacje najlepszych rozwiązań

2.4.1 Zamiana wierzchołków w wersji stromej dla kroA100

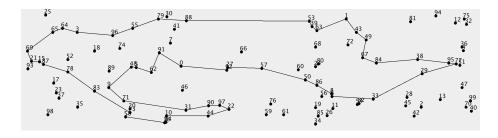
Rysunek 7: Zamiana wierzchołków w wersji stromej dla kroA100

2.4.2 Zamiana wierzchołków w wersji zachłannej dla kroA100

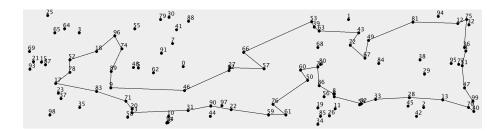
Rysunek 8: Zamiana wierzchołków w wersji zachłannej dla kroA100

2.4.3 Zamiana krawędzi w wersji stromej dla kroA100

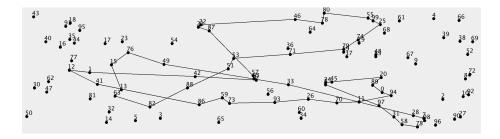
Rysunek 9: Zamiana krawędzi w wersji stromej dla kroA100

2.4.4 Zamiana krawędzi w wersji zachłannej dla kroA100

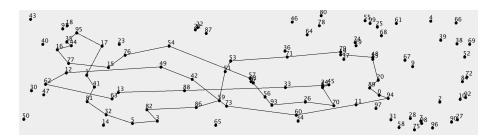
Rysunek 10: Zamiana krawędzi w wersji zachłannej dla kroA100

2.4.5 Zamiana wierzchołków w wersji stromej dla kroB100

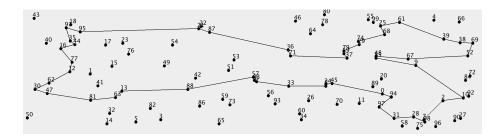
Rysunek 11: Zamiana wierzchołków w wersji stromej dla kroB100

2.4.6 Zamiana wierzchołków w wersji zachłannej dla kroB100

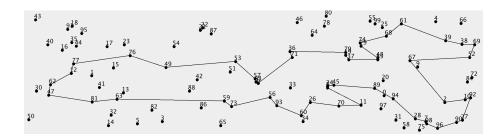
Rysunek 12: Zamiana wierzchołków w wersji zachłannej dla kroB100

2.4.7 Zamiana krawędzi w wersji stromej dla kroB100

Rysunek 13: Zamiana krawędzi w wersji stromej dla kroB100

2.4.8 Zamiana krawędzi w wersji zachłannej dla kroB100

Rysunek 14: Zamiana krawędzi w wersji zachłannej dla kroB100

2.5 Wnioski

Z wymienionych wyżej pomiarów można wywnioskować, że dla podanych warunków problemu zamiana kolejności krawędzi dla obu typów algorytmu daje dużo lepsze wyniki niż wymiana wierzchołków. Moża również zaobserwować, że wersja zachłanna dla zamiany wierzchołków daje średnio lepsze wyniki od wersji stromej. Dla zamiany kolejności krawędzi rozwiązania wyniki są odwrotne - wersja stroma daje średnio lepsze rezultaty od wersji zachłannej. Wersja stroma ma o wiele większe czasy wykonywania z powodu, że musi zawsze przeszukiwać całe rozwiązanie w poszukiwaniu najlepszego ruchu, a wersja zachłanna wybiera pierwszy poprawiający rozwiązanie ruch.

3 Zadanie 1

3.1 Opis zadania

Rozważany problem to zmodyfikowany problem komiwojażera. Dany jest zbiór wierzchołków i macierz odległości pomiędzy każdą parą wierzchołków. Celem zadania jest znalezienie najkrótszej ścieżki zamkniętej przechodzącą przez 50% wszystkich wierzchołków (w przypadku nieparzystej liczby wierzchołków liczba jest zaokrąglana w górę).

3.2 Opis zaimplementowanych algorytmów

3.2.1 Algorytm zachłanny greedy cycle

```
Wybierz pierwszy punkt.
Wybierz drugi punkt leżący najbliżej pierwszego.
Jeżeli nie dodałeś wszystkich punktów:
Dla pozostałych wolnych punktów:
Dla każdej krawędzi w aktualnym rozwiązaniu:
Oblicz koszt dodania punktu do rozwiązania w danej krawędzi.
Sprawdź czy to jest najlepsze rozwiązanie w danym momencie.
Bodaj znaleziony najlepszy punkt w wybranej krawędzi do cyklu.
```

3.2.2 Algorytm z żalem oparty o 1-żal

```
Wybierz pierwszy punkt.
  Wybierz drugi punkt leżący najbliżej pierwszego.
  Jeżeli nie dodałeś wszystkich punktów:
4
    Dla pozostałych wolnych punktów:
      Dla każdej krawędzi w aktualnym rozwiązaniu:
5
6
        Oblicz koszt dodania punktu do rozwiązania w danej
            krawędzi.
        Dodaj punkt do listy potencjalnych rozwiązań wraz z
7
            kosztem dodania.
8
      Oblicz żal dla danego punktu
    W liście potencjalnych rozwiązań znajdź rozwiązanie z
        największym żalem.
    Dodaj znalezione rozwiązanie z najwiekszym żalem do cyklu.
```

3.3 Wyniki pomiarów

3.3.1 Algorytm zachłanny dla problemu kroA100

Pomiar	Wynik
Wartość średnia	12898.45
Wartość minimalna	11325.00
Wartość maksymalna	14067.00

3.3.2 Algorytm oparty o żal dla problemu kroA100

Pomiar	Wynik
Wartość średnia	16879.11
Wartość minimalna	14456.00
Wartość maksymalna	17899.00

3.3.3 Algorytm zachłanny dla problemu kroB100

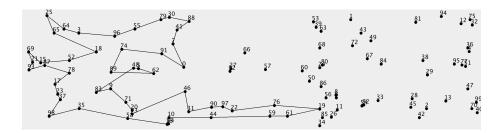
Pomiar	Wynik
Wartość średnia	12710.59
Wartość minimalna	10240.00
Wartość maksymalna	11320.00

3.3.4 Algorytm oparty o żal dla problemu kroB100

Pomiar	Wynik
Wartość średnia	17245.51
Wartość minimalna	15547.00
Wartość maksymalna	16965.00

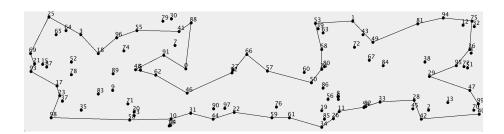
3.4 Wizualizacje najlepszych rozwiązań

3.4.1 Algorytm zachłanny dla problemu kroA100

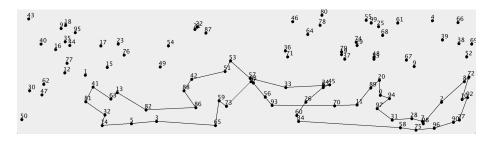
Rysunek 15: Algorytm zachłanny dla problemu kro
A100

3.4.2 Algorytm oparty o żal dla problemu kroA100

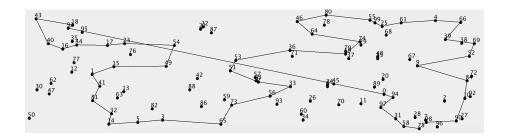
Rysunek 16: Algorytm oparty o żal dla problemu kroA100

3.4.3 Algorytm zachłanny dla problemu kroB100

Rysunek 17: Algorytm zachłanny dla problemu kroB100

3.4.4 Algorytm oparty o żal dla problemu kroB100

Rysunek 18: Algorytm oparty o żal dla problemu kroB100

3.5 Wnioski

Z wymienionych wyżej pomiarów można wywnioskować, że dla podanych warunków problemu (odwiedzanie połowy punktów), algorytm zachłanny radzi sobie lepiej od algorytmu opartego o żal (cykl, który generuje ma mniejszą długość). Przeprowadzono również testy dla przypadku, gdy oba te algorytmy uruchomione zostaną dla wszystkich punktów. Wtedy wyniki są odmienne, algorytm z żalem okazuje się lepszy od algorytmu zachłannego. Jest to spowodowane tym, że dla warunków zadania z odwiedzeniem połowy punktów algorytm z żalem czasami dodaje punkty, które mają duży żal, a w ogóle nie powinny zostać dodane do cyklu z powodu dużego kosztu ich dodania. Gdy odwiedzone mają być wszystkie punkty, koszt dodania punktu nie ma takiego znaczenia, ponieważ prędzej lub później i tak każdy punkt będzie musiał zostać dodany.

4 Kod programu

Repozytorium z kodem programu dostępne jest pod adresem: https://github.com/adrianstepienfsw/AEM1